

پایتخت از لیست محرومیت آموزشی خارج می شود

آغاز سال تحصیلی با ۳۵۰۰ کلاس جدید در استان تهران

صدای مسئول

استان تهران که سال‌ها به واسطه جمعیت انبوه و نرخ بالای مهاجرت با چالش‌های جدی در حوزه آموزش مواجه بوده، اکنون در آستانه یک تحول بنیادین قرار دارد. روزگاری این استان در کنار چند استان دیگر، در ریف مناطق محروم از نظر سرانه فضای آموزشی قرار داشت، اما امروز آن دوران به خاطره‌ای دور و رو به فراموشی تبدیل شده است. نهضت فراگیر مدرسه‌سازی، با مشارکت مؤثر دولت، همراهی خیرین و نقش آفرینی فعال جامعه، توانسته است مسیر احداث هزاران کلاس درس جدید را هموار کند. این حرکت ملی، نماد روشنی از ارتقای چشمگیر زیرساخت‌های آموزشی در استان تهران است؛ تحولی که با بهره‌برداری از مدارس نوساز، فصل تازه‌ای در نظام تعلیم

و تربیت این استان رقم خواهد زد. این روند نه تنها پاسخی عملی به نیازهای انباشته شده سال‌های گذشته محسوب می‌شود، بلکه الگویی موفق از هم‌افزایی ملی در جهت رفع نابرابری‌های آموزشی و تحقق عدالت در دسترسی به امکانات تربیتی به شمار می‌آید. محمدصادق معتمدیان، استاندار تهران به «ایران» می‌گوید: «در آغاز دولت چهاردهم، استان تهران از نظر سرانه فضای آموزشی کشور در جایگاه بیست‌هفتم قرار داشت و یکی از چهار استان کم‌برخوردار در این حوزه به شمار می‌رفت. با این حال، طی یک سال گذشته با اتکا به حمایت‌های دولتی، مشارکت گسترده خیرین و پیگیری‌های مستمر، نهضت مدرسه‌سازی در تهران به شکل چشمگیری آغاز شده است.»

نهضت مدرسه‌سازی در پایتخت

طبق گفته استاندار تهران، نتیجه این

تلاش‌ها ارتقای ۷ رتبه‌ای استان در شاخص فضای آموزشی بوده است. در همین مدت، عملیات ساخت ۲۵۰۰ کلاس درس در سطح استان کلید خورد که با آغاز سال تحصیلی جدید، این کلاس‌ها به چرخه آموزشی کشور افزوده شدند. همچنین ۱۳۰۰ کلاس دیگر با آغاز سال تحصیلی به بهره‌برداری رسید. وی می‌افزاید: «اکنون جلسات مفتگی نهضت مدرسه‌سازی به صورت منظم و مستمر برگزار می‌شود تا فرآیند احداث و توسعه فضاهای آموزشی با سرعت بیشتری پیش رود. در ادامه اقدامات انجام شده در زمینه نوسازی و گسترش زیرساخت‌های آموزشی، این نوید را به مردم می‌دهم که تا پیش از پایان دولت چهاردهم، استان تهران از وضعیت محرومیت آموزشی خارج شده و با عبور از اهداف برنامه هفتم توسعه، به شاخص ۶۰ مترمربع سرانه فضای آموزشی دست خواهد یافت. بر اساس پیش‌بینی‌ها،

تلاش‌ها ارتقای ۷ رتبه‌ای استان در شاخص فضای آموزشی بوده است. در همین مدت، عملیات ساخت ۲۵۰۰ کلاس درس در سطح استان کلید خورد که با آغاز سال تحصیلی جدید، این کلاس‌ها به چرخه آموزشی کشور افزوده شدند. وی می‌افزاید: «اکنون جلسات مفتگی نهضت مدرسه‌سازی به صورت منظم و مستمر برگزار می‌شود تا فرآیند احداث و توسعه فضاهای آموزشی با سرعت بیشتری پیش رود. در ادامه اقدامات انجام شده در زمینه نوسازی و گسترش زیرساخت‌های آموزشی، این نوید را به مردم می‌دهم که تا پیش از پایان دولت چهاردهم، استان تهران از وضعیت محرومیت آموزشی خارج شده و با عبور از اهداف برنامه هفتم توسعه، به شاخص ۶۰ مترمربع سرانه فضای آموزشی دست خواهد یافت. بر اساس پیش‌بینی‌ها،

بر ظرفیت‌های آموزشی وارد کرده و ضرورت توسعه و بازسازی فضاهای آموزشی را دوچندان ساخته است.

ارتقای زیرساخت‌های آموزشی

محمدصادق معتمدیان بیان می‌کند: «میانگین سرانه فضای آموزشی در کشور ۵.۲۸ مترمربع است، در حالی که این شاخص در استان تهران به ۵.۱۶ مترمربع می‌رسد؛ رقمی که حدود ۱۲ سانتی‌متر کمتر از میانگین ملی بوده و نشان‌دهنده عقب‌ماندگی استان در این حوزه است. تهران در حال حاضر در جمع چهار استان انتهایی کشور از نظر کمبود فضای آموزشی قرار دارد. این در حالی است که بر اساس آخرین بررسی‌ها و داده‌های آماری، استان‌های تهران، آذربایجان غربی، البرز و سیستان و بلوچستان به‌عنوان محروم‌ترین مناطق کشور در زمینه زیرساخت‌های آموزشی شناخته می‌شوند. در سطح استان تهران، بویژه در مناطق حاشیه‌نشین و شهرهای جدید، با کمبود جدی مواجه هستیم و برآوردها حاکی از نیاز فوری به احداث ۱۳ هزار کلاس درس جدید است. علاوه بر این، بخش قابل توجهی از مدارس موجود نیز به مقاومت‌های، تخریب و بازسازی نیاز دارند. این وضعیت، در کنار فشار ناشی از مهاجرت گسترده به پایتخت و شهرستان‌های اطراف، موجب شده تهران همچنان فاصله قابل توجهی با استانداردهای ملی در حوزه فضای آموزشی داشته باشد و به اقدامات فوری و همدلانه در جهت ارتقای زیرساخت‌های آموزشی نیازمند است.»

توسعه زیرساخت‌های آموزشی

استاندار تهران تصریح می‌کند: «بر اساس آمارهای رسمی، در سال گذشته بیش از ۶ هزار کلاس درس در استان تهران در اختیار دانش‌آموزان اتباع خارجی قرار داشت که بخش قابل توجهی از آنان فاقد مجوز قانونی اقامت بودند. با اجرای طرح ساماندهی اتباع غیرمجاز طی ماه‌های اخیر، موفق شدیم ۲۷۰۰ کلاس آموزشی را خالی کرده و برای استفاده دانش‌آموزان ایرانی در سال تحصیلی جدید اختصاص دهیم. این طرح آثار مثبتی به همراه داشته و برای اولین بار زیرساخت‌های آموزشی معادل یک استان از اتباع غیرمجاز، از تهران خارج شده‌اند.» وی در ادامه می‌افزاید: «توسعه زیرساخت‌های آموزشی از اولویت‌های راهبردی دولت چهاردهم به شمار می‌رود و با تأکید ویژه رئیس‌جمهوری، همدلانه‌سازی شده است تا پایان دوره دولت، سرانه فضای آموزشی در استان تهران، بویژه در شهرستان‌ها به ۶.۱ مترمربع برسد. اجرای طرح‌های توسعه‌ای در سال تحصیلی جاری موجب بهبود ملموس وضعیت آموزشی استان شده و امید می‌رود تا پایان برنامه هفتم توسعه، نه تنها به شاخص قانونی تعیین شده دست یابیم، بلکه از آن نیز فراتر برویم.»

تهران از جمع استان‌های کم‌برخوردار در حوزه آموزش فاصله گرفته و به‌عنوان یکی از استان‌های برخوردار در زمینه زیرساخت‌های آموزشی کشور شناخته خواهد شد. طبق گفته استاندار تهران، بر اساس آمارهای موجود، حدود ۸۰۰ مدرسه در استان تهران نیازمند نوسازی یا بازسازی هستند. این موضوع با جدیت در دستور کار قرار دارد، به گونه‌ای که طی کمتر از ۱۰ ماه گذشته، ۱۲۰۰ کلاس درس در سطح استان تکمیل شده و به بهره‌برداری رسیده است. بررسی‌های اخیر نشان می‌دهد استان‌های تهران، آذربایجان غربی، البرز و سیستان و بلوچستان در زمره محروم‌ترین مناطق کشور از نظر سرانه فضای آموزشی قرار دارند. استان تهران به دلیل تراکم بالای جمعیت، بویژه در مناطق مهاجرپذیر و حضور گسترده اتباع خارجی، با چالش‌های جدی مواجه است. این تراکم جمعیتی بالا فشار مضاعفی

سیاست اجتماعی

نقطه عطف یک تحول بنیادین آموزشی

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، روز شنبه پانزدهم دی‌ماه سال گذشته در بازدید سرزده و معنادار، با حضور در مدارس شهرستان قدس، گام اول را در مسیر رفع محرومیت آموزشی و آغاز «نهضت مدرسه‌سازی» در مناطق کم‌برخوردار تهران برداشت. این بازدید از دبیرستان دخترانه عاشورا در شهر قدس و دبستان والفجر در روستای زرنان، فرصتی برای بررسی میدانی وضعیت آموزشی در منطقه‌ای با پایین‌ترین سرانه آموزشی کشور فراهم آورد.

در جریان حضور در دبیرستان عاشورا، رئیس‌جمهوری با گفت‌وگو با مدیر، معلمان و دانش‌آموزان، از سالن امتحانات کشوری نیز بازدید کرد. در این نشست، مشکلاتی چون فرسودگی ساختمان، کمبود تجهیزات آموزشی و محدودیت فضاهای آموزشی مطرح شد. دکتر پزشکیان با تأکید بر ضرورت تخصیص زمین‌های شهری به آموزش، خواستار هماهنگی میان شورا، شهرداری و فرمانداری برای توسعه زیرساخت‌های آموزشی شد. وی همچنین بر بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و روش‌های آموزشی روز تأکید کرد و گفت: «مدارس باید توان ارائه آموزش‌های مجازی و تقویت کار گروهی دانش‌آموزان را داشته باشند.»

برنامه‌های دولت برای تحول آموزشی

رئیس‌جمهوری در ادامه با حضور در دبستان والفجر، از نزدیک با شرایط نامناسب این مدرسه که در مجاورت جاده‌ای پرتردد قرار دارد، آشنا شد. وی با اشاره به اهمیت موقعیت مکانی مدارس ابتدایی، بر لزوم دسترسی آسان و ایمن دانش‌آموزان به مدارس تأکید کرد و در پاسخ به درخواست دانش‌آموزان برای تجهیزات نوین آموزشی، وعده تأمین امکانات لازم را داد. دکتر پزشکیان در سخنانی، برنامه‌های دولت برای تحول در نظام آموزشی را تشریح کرد و خواستار تشکیل جلساتی با حضور مسئولان محلی برای مکان‌یابی و ساخت فضاهای آموزشی جدید شد. وی با اشاره به محرومیت منطقه و شرایط اقتصادی خانواده‌ها، بر ضرورت تسهیل دسترسی کودکان به آموزش و تحقق عدالت آموزشی تأکید کرد. این بازدید می‌تواند نقطه آغاز تحولی بنیادین در توسعه زیرساخت‌های آموزشی شهرستان‌های محروم تهران و با هدف ارتقای کیفیت آموزش و فراهم‌سازی فرصت‌های برابر برای همه دانش‌آموزان باشد.

دختر با توجه به اقتضات فرهنگی و اجتماعی منطقه، می‌تواند نقش مؤثری در توانمندسازی نسل جوان و کاهش فاصله‌های اجتماعی ایفا کند. «علیرضا فاتحی نژاد فرماندار شهر قدس در آذر می‌افزاید: «طرح ملی توسعه عدالت آموزشی، با تکیه بر اصول توسعه‌مناوژن و رفع محرومیت‌های ساختاری، گامی مؤثر در جهت ایجاد فرصت‌های برابر برای دانش‌آموزان مناطق کم‌برخوردار

به‌شمار می‌رود. هم‌افزایی بی‌سابقه میان دستگاه‌های اجرایی، حمایت‌های مستمر وزارت آموزش و پرورش و استانداری تهران فاصله‌های اجتماعی اغلب قدیمی و بی‌ریشه را به الگویی موفق برای سایر مناطق کشور تبدیل کرده است. این حرکت ملی، نه تنها به توسعه فیزیکی مدارس می‌انجامد، بلکه با نگاهی جامع‌نگر به ارتقای کیفیت آموزش، تقویت عدالت اجتماعی و پرورش نسلی توانمند و آگاه کمک خواهد کرد.»

روایت یک شهروند شهر قدسی

«سمیه رضایی» مادر دو فرزند دبستانی، سال‌هاست در شهر قدس زندگی می‌کند. او به «ایران» می‌گوید: «مدارس شهر قدس تا پیش از آغاز نهضت مدرسه‌سازی، با مشکلات جدی و زیرساخت‌های فرسوده روبه‌رو بودند. ساختمان‌های آموزشی اغلب قدیمی و بی‌ریشه بودند؛ دیوارهایی با رنگ‌های پوسته‌پوسته، سقف‌هایی که در روزهای بارانی چکه می‌کردند و کلاس‌هایی که بیشتر شبیه انبار بودند تا محیطی برای یادگیری. تجهیزات آموزشی نیز بسیار محدود بود. حتی بعضی میز و نیمکت‌ها در تعدادی از مدارس شکسته یا فرسوده بودند و دانش‌آموزان ناچار بودند ساعاتی از روز صندلی‌های نامناسب بنشینند. فضای آموزشی نه تنها از نظر فیزیکی، بلکه از نظر روحی نیز انگیزه‌بخش نبود. نبود امکانات ورزشی، کتابخانه‌ها، مجیز و فضای سبز باعث شده بود تا کودکان با بی‌میلی به مدرسه بروند.» رضایی ادامه می‌دهد: «کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده، فشار زیادی بر معلمان وارد کرده بود. کلاس‌ها اغلب پرجمعیت بودند و معلمان نمی‌توانستند به‌طور مؤثر به نیازهای آموزشی هر دانش‌آموز رسیدگی کنند. در مجموع، مدرسه برای خانواده‌های شهر قدس، نه نهاد رشد و شکوفایی، بلکه منبعی از نگرانی و دغدغه بود. خوشبختانه، با آغاز نهضت مدرسه‌سازی در شهر قدس، بسیاری از آن مشکلات ریشه‌ای به‌تدریج برطرف شده‌اند. حالا وقتی از کنار مدارس شهر عبور می‌کنیم، به جای دیوارهای ترک‌خورده و حیاط‌های خاکی، ساختمان‌هایی نوساز با نمایی دلنشین و محیطی امن و سرزنده می‌بینیم. کلاس‌ها مجهز به تخته‌های هوشمند، رایانه‌های آموزشی و سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی مناسب شده‌اند و دیگر خبری از زمستان‌های سرد و تابستان‌های طاقت‌فرسا در فضای آموزشی نیست. میز و نیمکت‌ها نو شده‌اند و فضای کلاس‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده که دانش‌آموزان با آرامش و تمرکز بیشتری می‌توانند درس بخوانند. کلاس‌ها دیگر پر از دحام نیستند و معلمان می‌توانند با دقت بیشتری به نیازهای آموزشی هر دانش‌آموز رسیدگی کنند.»

شهرستان قدس، که طی سه دهه گذشته تنها شاهد احداث یکی دو مدرسه در هر سال بود، اکنون در آستانه یک جهش تاریخی در حوزه آموزش قرار گرفته است. در حال حاضر، پنج مدرسه ۱۵ کلاسه آماده بهره‌برداری است و طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تا مهر سال آینده بیش از ۳۰ مدرسه جدید در این شهرستان افتتاح خواهد شد

فرماندار شهر قدس در گفت‌وگو با «ایران» وضعیت کنونی پروژه‌های مدرسه‌سازی را تشریح کرد

مدرسه‌سازی همراه با تقویت کیفیت آموزشی

منابع آموزشی و ارتقای سطح یادگیری را فراهم می‌سازد. ساخت مدارس جدید تنها بخشی از این طرح است؛ بهره‌برداری هدفمند از فضاهای، متناسب با نیازهای منطقه‌ای، محور اصلی برنامه‌ریزی‌هاست. وی به آغاز طرح ملی توسعه عدالت فضاهای آموزشی در شهرستان قدس به عنوان پایلوت کشوری اشاره کرده و می‌گوید: «شهرستان قدس، با دارا بودن ۷۱ هزار دانش‌آموز و تنها ۸۰ مدرسه، سال‌هاست با کمبود فضاهای آموزشی دست و پنجه نرم می‌کند. سرانه آموزشی این شهرستان به ازای هر دانش‌آموز تنها ۲.۲۸ مترمربع است که فاصله‌های چشمگیر با استانداردهای ملی دارد. این بحران، حاصل غفلت‌های گذشته و میانگین ساخت سالانه تنها یک مدرسه در سه دهه اخیر بوده است. اکنون، اما با ننگار ویژه رئیس‌جمهوری و پیگیری‌های استاندار تهران و انتخاب شهرستان قدس به عنوان پایلوت ملی نهضت مدرسه‌سازی، تحولی بنیادین در حال وقوع است. در گام اول این طرح، زمین‌یابی و آماده‌سازی برای احداث ۳۵ مدرسه ۱۵ کلاسه با موفقیت به انجام رسیده است.»

خدمات امروز

بیتا میرعظیمی

گروه ایران زمین

شهرستان قدس که سال‌ها با کمبود شدید فضاهای آموزشی و سرانه پایین‌تر از استانداردهای ملی دست‌وپنجه نرم می‌کرد، اکنون در مسیر یک تحول بنیادین قرار گرفته است. با اجرای طرح ملی توسعه عدالت آموزشی و انتخاب این شهرستان به‌عنوان پایلوت کشوری نهضت مدرسه‌سازی، ساخت و بهره‌برداری از بیش از ۳۰ مدرسه جدید تا مهرسال آینده در دستور کار قرار گرفته است؛ اقدامی بی‌سابقه که نه تنها تراکم دانش‌آموزی را کاهش می‌دهد، بلکه با ارتقای زیرساخت‌های آموزشی، زمینه‌ساز توزیع عدالت منابع، افزایش کیفیت یادگیری و تحقق عدالت اجتماعی خواهد بود. این جهش تاریخی، افزایش کیفیت یادگیری دولتی، مشارکت خیران، همراهی بخش خصوصی و نگاه ویژه رئیس‌جمهوری به مناطق کم‌برخوردار است؛ حرکتی ملی که شهر قدس را به الگویی موفق برای سایر شهرستان‌های کشور تبدیل می‌کند. «علیرضا فاتحی نژاد» فرماندار شهر قدس به «ایران» می‌گوید: «شهرستان قدس، که طی سه دهه گذشته تنها شاهد احداث یکی دو مدرسه در هر سال بود، اکنون در آستانه یک جهش تاریخی در حوزه آموزش قرار گرفته است. در حال حاضر، پنج مدرسه ۱۵ کلاسه آماده بهره‌برداری است و طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تا مهر سال آینده بیش از ۳۰ مدرسه جدید در این شهرستان افتتاح خواهد شد.»

نهضت مدرسه‌سازی در شهر قدس

طبق گفته فرماندار شهر قدس به «ایران»، این تحول چشمگیر نتیجه اجرای طرح ملی توسعه عدالت آموزشی است که با سفر سرزده رئیس‌جمهوری محترم، دکتر پزشکیان به شهرستان قدس آغاز شد و به‌عنوان پایلوت کشوری در حال اجراست. این اقدام، علاوه بر کاهش تراکم دانش‌آموزی در کلاس‌ها، امکان توزیع عادلانه

ارتقای کیفیت آموزشی

طبق گفته فرماندار شهر قدس، شرکت بهمین موتور نیز ساخت و هنرستان را همسند کرده که در مرحله بی‌ریزی هستند. علاوه بر آن در حوزه تخصصی اراضی، از ۱۰ هکتار اراضی وقفی پیشنهادی، دو هکتار برای احداث ۱۰ مدرسه جدید در کمسیون ماده ۵ تأیید شده است. همچنین شرکت‌های بزرگ صنعتی منطقه نیز متعهد به تأمین بخش عمده هزینه ساخت این مدارس شده‌اند.»

پروژه‌های مدرسه‌سازی

فرماندار شهر قدس، وضعیت کنونی پروژه‌های مدرسه‌سازی را تشریح کرده و می‌گوید: «در مدارس خیری، از ۳ پروژه در دست اجرا، یک مدرسه به بهره‌برداری رسیده و دو پروژه دیگر در مرحله اتمام اسکلت هستند. در مدارس شهرداری نیز از ۴ پروژه، دو مدرسه تکمیل و آماده تحویل است و دو پروژه دیگر در مرحله اسکلت قرار دارند. علاوه بر آن در سازمان نوسازی مدارس نیز ۱۱ پروژه آموزشی و یک پروژه استخر آموزشی در دست اقدام است. چهار مدرسه نیز در آستانه پایان اسکلت قرار داشته و سایرین در مراحل فونداسیون و همکف قرار دارند. همچنین پنج قطعه عدالت آموزشی دیگر به این سازمان تحویل داده شده است. طبق گفته این مقام مسئول، در حوزه

رفع محرومیت‌های ساختاری

فرماندار شهر قدس، یکی از نیازهای اساسی شهرستان قدس را احداث هنرستان دخترانه با ۱۰۰ تخت خواب و اشتغال آفرین دانسته و تأکید می‌کند: «تعریف رسته‌هایی متناسب با بازار کار و توانمندی‌های دانش‌آموزان

